UIA CHARTER

UNDERVISNING I DET BYGGEDE MILJØ FOR BØRN OG UNGE

UDGAVE FRA 2019

INTERNATIONAL UNION OF ARCHITECTS

UNESCO/UIA CHARTER

Undervisning i det byggede miljø
for børn og unge
Architecture and Children Work Programme
Udgave fra 2019
International Union of Architects

INDLEDNING

Undervisning i det byggede miljø er vigtigere end nogensinde før, da det er en essentiel del af den kulturelle, sociale, økonomiske og politiske udvikling. Det har potentialet til at fungere som en grundsten for kapacitetsopbygningen i samfund, en konsolidering af harmonisk sameksistens, bæredygtig udvikling, demokrati, menneskerettigheder og fred.

Som arkitekter mener vi, at vi er afhængige af en høj kvalitet i vores byggede miljø, hvis vi skal sikre menneskelig livskvalitet i en omskiftelig verden. Det er ikke kun arkitekter, der planlægger, designer og skaber det byggede miljø – det er noget, vi skaber sammen; borgere, professionelle, virksomheder og lovgivere.

Kvaliteten af vores fremtidige liv afhænger derfor af, at de kommende generationer forstår processerne, der former det byggede miljø, og at de har den fornødne viden og værktøjer til at træffe beslutninger, der samtidig tager højde for konsekvenserne for deres samfunds kulturelle, sociale, økonomiske og politiske velfærd, samt for miljøet de lever i.

Det er vores ansvar – arkitekter i samspil med autoriteter og lovgivere – at bestræbe os på at initiere, opfordre og facilitere undervisning i det byggede miljø på global skala.

MÅL

Målet for dette charter er at skabe grundlaget for et bredt netværk inden for undervisning i det byggede miljø for børn og unge, hvori initiativer og erfaringer kan blive delt.

I. GENERELLE OVERVEJELSER

1 Arkitektur og det byggede miljø – vores bygninger, byer og landskaber – skaber rammerne for al menneskelig aktivitet og interaktion. Vi giver det form, og det former os. Det påvirker vores sind, ånd, krop, måden vi bevæger os fra sted til sted og de mennesker, vi møder. Det omfatter kollektiv, social og kritisk handling. Gennem symbolske, betydningsfulde, offentlige og private strukturer og rum, giver det et samfunds værdier konkret form.

2 At skabe arkitektur er en øvelse for vores forestillingsevne, der trækker på menneskelighed, kultur, arv, historie, miljø, økonomi og kritisk stillingtagen til det eksisterende.

3 God arkitektur og et godt miljø, skabt i en oprigtig dialog med fællesskabet, giver et mere harmonisk samfund, hvor borgere føler sig inddraget og hvor arv og kreativitet forenes..

4 Vores miljøs fremtidige kvalitet afhænger af vores børn og unge. Deres evne til at træffe gode, velovervejede beslutninger afhænger af hvilken viden, færdigheder og evner de tilegner sig undervejs i deres uddannelse.

5 Vores 'miljømæssige uddannelse' begynder så snart vi bliver født. Vi får vores første rumlige og sociale indtryk blandt vores forældre og familie, men også i vores huse, skoler, parker og nabolag. Vi lærer at se, høre, føle, forstå og kommunikere.

6 Hjemmet, skolen, nabolaget og nærmiljøet giver alt sammen børn og unge en idé om deres plads i verden. På godt og ondt bidrager miljøet med den kontekst – det 'cadre de vie' som påvirker den psykiske og fysiske kvalitet af deres liv – hvori de vokser op i deres fremtidige rolle som borgere.

7 Undervisning i arkitektur for børn og unge bør være et element i al ny statslig politik inden for arkitektur, og arkitektforeninger i alle lande bør tilskynde dette.

I. GENERELLE OVERVEJELSER

8 Undervisning i det byggede miljø hjælper børn og unge med at forså designprocessen bag arkitekturen og den måde den former vores miljø, så de som voksne borgere vil være i stand til at deltage i arbejdet med at skabe arkitektur af høj kvalitet, og som er humant, bæredygtigt og respekterer sin kontekst.

9 Ved at analysere det byggede miljø bliver børn og unge bedre til at orientere sig selv i rummet og til at gentænke deres miljø samt få en forståelse af, at det om kort tid vil være dem, der har ansvaret for, som aktive borgere, at skabe initiativer, der sikrer en bæredygtig fremtid.

10 Undervisere og arkitekter bør arbejde sammen for at sikre, at børn og unge i hele verden får en viden, der vil hjælpe dem med at blive omsorgsfulde bidragydere i miljøet. De bør hjælpe børn og unge med at blive opmærksomme på deres arv og sætte pris på respektfulde og bæredygtige handlinger inden for det byggede miljø.

II. MÅL FOR UNDERVISNING I DET BYGGEDE MILJØ

1 Formålet med at undervise i det byggede miljø er, at eleverne opnår et værdisæt, der gør dem i stand til at formulere deres egne holdninger med fortsat større selvstændighed. Dette vil hjælpe dem med at udfylde deres rolle i opbygningen af et harmonisk og sikkert samfund for alle.

2 Undervisning i det byggede miljø bør være en essentiel del af børn og unges uddannelse, hvad enten undervisningen finder sted i skoler, gennem offentlige programmer eller tværinstitutionelle initiativer.

3 Det opfordres til, at man inkorporerer undervisning i det byggede miljø i pensum i grundskolen. Dette vil have en længerevarende effekt på et samfunds forståelse af, hvad der er god arkitektur og et godt miljø.

4 Grundet sin bredde repræsenterer arkitekturen utallige muligheder for at give børn og unge i alle aldre lærerige oplevelser; fra de alleryngste til dem, der snart skal være en del af de voksnes verden.

5 Der er mange emner inden for det byggede miljø, der kan motivere og uddanne elever inden for en lang række områder, og emnerne repræsenterer spændende muligheder for samarbejde mellem undervisere fra mange forskellige discipliner.

6 Kritisk tænkning, rumlig bevidsthed, forestillingsevne, ansvarsfuldt borgerskab, kulturel bevidsthed, social relevans og miljømæssig bæredygtighed er alle emner, der kan blive adresseret gennem problemstillinger inden for det byggede miljø, og det åbner på den måde op for læring inden for både nye og traditionelle emner og opgaver i skolen.

7 Arkitektur trækker på viden fra historie, geografi, sociologi, psykologi, videnskab, matematik, semantik, litteratur, kunst og teknologi, og giver tilbage til disse discipliner ved at berige dem med nyt liv.

8 Tankegangen inden for arkitektur er integreret, visuel og ikke-lineær. Ved at arbejde med opgaver inden for arkitektur udvikler man basale evner som kommunikation, problemløsning og research, hvilket eleverne kan bruge i andre dele af deres uddannelse.

9 Undervisning i det byggede miljø bør sigte efter at give børn og unge::

9.1 Øget rumlig bevidsthed i forhold til de rum de bor og bevæger sig i: offentlig/privat, indendørs/udendørs.

9.2 Øget bevidsthed om roller, rettigheder og ansvar i skabelsen af det byggede miljø.

9.3 En værdsættelse af deres arkitekturarv og den nutidige arkitektur.

9.4 En forståelse af forholdet mellem det byggede og det naturlige miljø, og sammenhængen mellem bæredygtig udvikling og livskvalitet.

9.5 Det fornødne ordforråd til at diskutere bygninger og steders forskellige kvaliteter, og hvordan de forholder sig til livet i fællesskabet.

9.6 Erfaringer med de analytiske og problemløsende metoder, der benyttes i designpro.

II. MÅL FOR UNDERVISNING I DET BYGGEDE MILJØ

9.7 Evnen til at arbejde som en del af et hold, til at observere, til at identificere problemer og finde kreative løsninger på dem.

9.8 Muligheden for at eksperimentere med teknikker, former og materialer..

9.9 Evnen til at udvise følsomhed og fantasi, dømmekraft og kritiske vurderinger.

9.10 Oplevelsen af, at arkitektur er en kreativ, intellektuel opgave, som involverer research og design, der trækker på menneskelighed, kultur, arv, natur og samfundet.

10. De, der arbejder med undervisning i det byggede miljø rundt om i verden, bør forsøge at skabe kontakt til hinanden – for at producere, dele og formidle materialer, film, databaser, pædagogiske værktøjer og hjemmesider – og tage initiativer til at danne netværk for videre samarbejde.

11. Der opfordres til at forske inden for dette felt og dele forskningen på verdensplan. Arkitekturinstitutioner bør gå sammen med pædagogiske institutioner og skoler om at udvikle den videnskabelige del af undervisningen i det byggede miljø.

12. Der er brug for et tæt partnerskab mellem alle interessenter – nationale og internationale politiske beslutningstagere, regeringer og parlamenter, medier, undervisere og andre ansatte, forskere, studerende og deres familier – for at sætte gang i en bevægelse mod dybdegående undervisning i det byggede miljø for børn og unge.

III. FORHOLD I FORBINDELSE MED AT PRAKTISERE UNDERVISNING I DET BYGGEDE MILJØ

1 Arkitekter, lærere og alle andre involverede i arbejdet med at konceptualisere, organisere eller udføre undervisning i det byggede miljø skal sørge for at imødekomme principperne i FNs Børnekonvention, og at alle love og retningslinjer for børn og unges sikkerhed og beskyttelse bliver overholdt.

2 Alle aktiviteter, der har med undervisning i det byggede miljø at gøre, skal gennemføres på etisk vis og med respekt for den kulturelle identitet i det pågældende samfund.

3 Ideelt set bør undervisning i arkitektur for børn og unge være en del af det formelle uddannelsessystem, og alle landes arkitektforeninger bør samarbejde med myndighederne for at opnå dette.

4 Da det ikke altid er muligt for arkitekter at deltage i skolebaserede projekter, så bør arkitekter og de uddannelsesmæssige myndigheder efterstræbe at uddanne lærere, så de får den nødvendige indføring i læring om det byggede miljø, samt udvikle redskaber, som lærerne kan bruge i undervisningen.

5 De arkitekter, der er involverede i undervisningen i det byggede miljø, bør have interesse for undervisning, evnen til at relatere til børn og unge, og være villige til at samarbejde med lærere og forældre.

6 De lærere, der varetager undervisningen i det byggede miljø, bør være åbensindede over for arkitekturen som felt og stræbe efter at varetage de interdisciplinære samarbejder, der er indlejret i undervisningen i det byggede miljø.

7 Arkitektforeningerne bør forsøge at arbejde sammen med uddannelsesmæssige myndigheder og uddannelsesinstitutioner, hvor de kan tilbyde hjælp til udviklingen af passende oplæringsstrategier.

8 Den bedste måde at få inkluderet emner om arkitektur i læreres uddannelse er ved at skabe professionelle samarbejder mellem lærere og arkitekter, hvilket kan involvere aftaler og diskussioner mellem mange parter: statslige eller lokale instanser, universiteter, akademier, organisationer med ansvar for uddannelse af lærere og lærerforeninger.

9 De, der er involveret i undervisning i det byggede miljø, bør være åbne over for andre relevante emner, for at arbejde sammen med lærere fra andre discipliner og derved implicit lære børn og unge, at det er vigtigt at arbejde sammen.

10 De uddannelsesmæssige rammer, som lærere og arkitekter skaber, bør være åbne og fleksible over for ændringer og forskellige kulturelle kontekster. De bør sigte efter at tilskynde kreativitet og kritisk tænkning og give nye perspektiver til fremtidens voksne borgere.

IV. KONKLUSION

Dette charter blev initieret af UNESCO og UIA Archtecture and Children Work Programme for at fremme og støtte snarlig handling og udvikling inden for undervisning i det byggede miljø på verdensplan.
Charteret vejleder og rammesætter, hvordan regeringer, myndigheder, institutioner, arkitekter og lærere, der arbejder med finansiering, kan skabe og implementere undervisning i det byggede miljø.
Dette charter formulerer en basis for, hvordan arkitekter og undervisere kan handle dedikeret for at fremme børn og unges læring om det byggede miljø på verdensplan. Charteret har rod i bevidstheden om, det ansvar, vi som professionelle har, over for børn og unges deltagelse i skabelsen af fremtidens byggede miljø.

Udgave fra 2019
Oversat af Christoffer Møller for Arkitektforeningen

Godkendt af UIA i 2019
Afventer godkendelse fra UNESCO.

2019-udgaven af dette charter vil blive revideret løbende; det er tænkt som et dokument i stadig udvikling, som vil blive tilpasset nye udfordringer, behov og forandringer i verden.
Forfatterne af dette charter er eksperter inden for arkitektur og undervisning i det byggede miljø, og de er medlemmer af International Union of Architects (UIA) Architecture and Children Work Programme:

• Ewa Struzynska, Frankrig, initiativtager til charteret, tidligere direktør i UIA WP Architecture and Children
• Mia Roth-Cerina, Kroatien, medlem af UIA WP Architecture and Children
• Suzanne de Laval, Sverige, siddende meddirektør i UIA WP Architecture and Children
• Ann McNicholl, Irland, tidligere direktør i UIA WP Architecture and Children

www.architectureandchildren-uia.com

INTERNATIONAL UNION OF ARCHITECTS/UIAWWW.UIA
ARCHITECTES.ORG
UIA@UIA-ARCHITECTES.ORG